

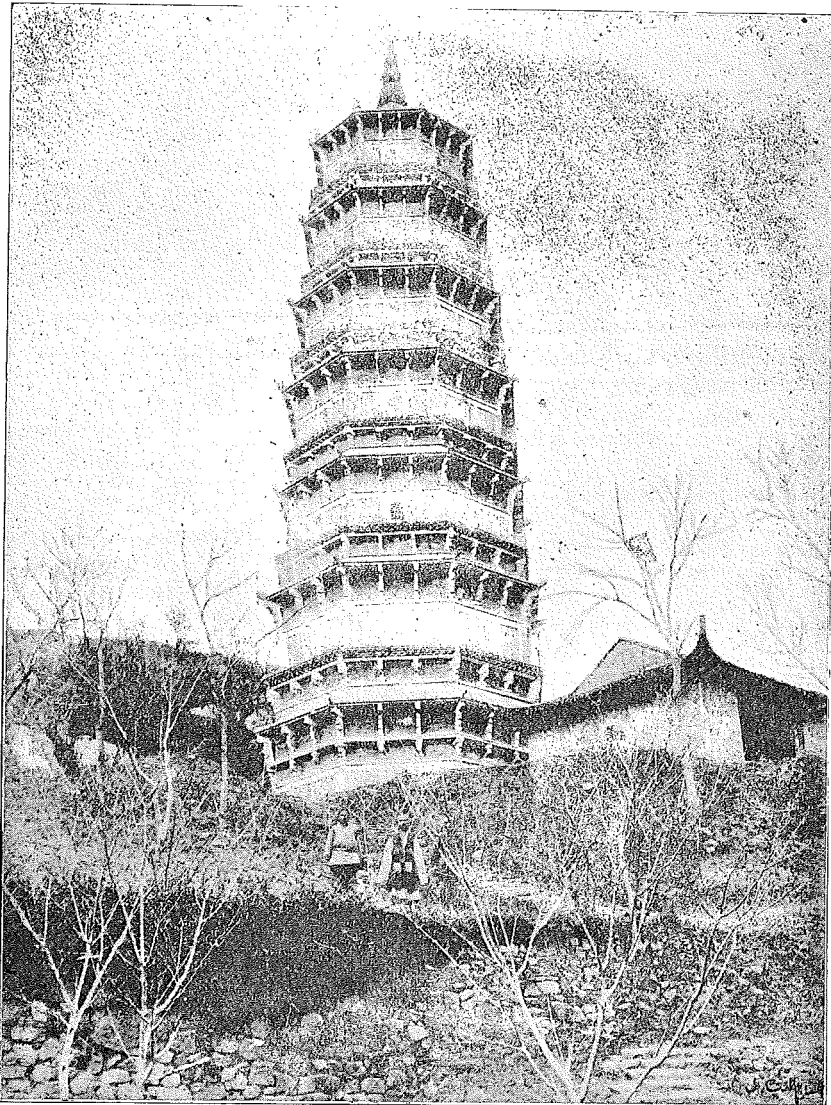
Børme Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 46.

18de november 1894.

20de aarg.

En kinesisk pagode.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 centis for aaret, betalt i forskud. I passer til en adresse paa over 5 eksptr. leveres det for 40 centis, og over 25 eksptr. for 35 centis. Et Høje koster det 60 centis.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

All udkommande redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Femogfjerdehvende Læse.

Om daabens sakrament. I.

ABC-klassen: Matt. 28, 19: Jesus sagde: "Gaa derfor hen og gjør alle folk til disciple, idet i døber dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands navn."

Katekismus-klassen: Luthers svar paa det spørgsmål: Hvad er daaben? samt Matt. 28, 19.

Forklaring-klassen: Samme som ovenfor og Joh 3 5: Jesus sagde: "Uden at nogen bliver født af vand og aand, kan han ikke komme ind i Guds rige."

Wink.

1. Hvad er et sakrament? Det er en hellig handling, indstiftet af Herren, hvortil han ved jordiske midler giver og befejler sin himmelske naade.
2. Hvor mange sakramenter er der? To, daaben og nadveren.
3. Hvorfor er „daaben ikke vand alene“? Fordi den er det vand, som er indbefattet i Guds befaling og sammenfattet med Guds ord, og som derfor kan gjøre mere, end almindeligt vand kan gjøre.
4. Hvilken befaling menes her? Kristi befaling til apostlerne og den kristne kirke (Matt. 28, 19, Ebb. 98).
5. Hvad vil det sige, at „daaben er vand, som er indbefattet i Guds befaling“? Dette vand bliver brugt, fordi Herren har befaleet at døbe, og vilde ellers ikke være daab.
6. Hvorledes er dette vand bleven „sammenfattet med Guds ord“? Da Herren befalede at døbe, forenede han ordet i befalingen med vandet i daaben.
7. Hvem skal døbe? Kirken udværler daaben ved ordets tjenere, men i nødsfald ved hvilkensomhelst kristen.
8. Hvad vil det sige, at man døber „i Faderens og Sønnens og den Helligaands navn“? Dermed bibeagtes først, at man døber paa den treenige Guds befaling og i hans sted.
9. Hvad mere ligger der i disse ord? At jeg ved daaben kommer i samfund med den treenige Gud saaledes, at Faderen er min fader, Sønnen min fætter, og den Helligaand min beklagjører.
10. Hvem skal døbes? Alle folk (Matt. 28, 19).
11. Hvorledes kan det være ret at døbe smaabørn? Jesus siger: „Guds rige hører saadanne til“, og et andet sted siger han: „Uden at nogen bliver født paa vand og aand, kan han ikke komme ind i Guds rige“ (Joh. 3, 5).

Lessons for the Sunday School.

Fourty-fifth Lesson.

THE SACRAMENT OF HOLY BAPTISM. I.

ABC Class: Matt. 28, 19: Jesus said: "Go ye, therefore, and teach all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost."

Catechism Class: Luther's answer to the question, What is baptism? and Matt. 28, 19.

Explanation Class: Same as above and John 3, 5: Jesus said: "Except a man be born of water and the Spirit, he cannot enter into the kingdom of God."

INSTRUCTION.

1. What is a sacrament? It is a holy ordinance instituted by the Lord, in which he, by earthly means, gives and seals his heavenly grace.
2. How many sacraments are there? Two, baptism and the Lord's supper.
3. Why is "baptism not simply water"? Because it is that water which is comprehended in God's command and connected with God's word, and which, therefore, can do more than common water.
4. To what command is here referred? To the command of Christ to his apostles and the Christian church.—Matt. 28, 19; B. H. 98.
5. What is meant by this, that baptism "is the water comprehended in God's command"? This water is used, because the Lord has commanded to baptize; but for this command it would not be baptism.
6. How did the water become "connected with God's word"? When the Lord commanded to baptize he united the word of the command with the water of baptism.
7. Who shall baptize? The Church administers baptism by the ministers of the Word, and, in case of necessity, by any Christian.
8. What does it signify that we are to baptize "in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost"? It signifies first, that we are to baptize on the command of the Triune God and in his stead.
9. What else is signified by these words? That through baptism I am taken into the fellowship of the Triune God, so that the Father is *my* father, the Son *my* savior, and the Holy Ghost *my* sanctifier.
10. Who ought to be baptized? All nations.—Matt. 28, 19.
11. Why is it right to baptize little children? Jesus says: "Of such is the kingdom of God"; and again he says: "Except a man be born of water and the Spirit, he cannot enter into the kingdom of God."—John 3, 5.

Guds ord skal, maa og vil være ubundet.—[Luther.

Kristus har udført alt, som hører til vor retfærdighed og salighed.—[Heshusius.

Funden.

I.

Trøstig kun i verden ud,
du er rig, du eier Gud!

hbt inde i skoven stod det saakaldte hyrdehus. Det var det sidste i byen og saa elendigt, at hyrden allerede for længe siden var flyttet ind i en anden bolig. Han mente, og det med rette, at de dybe huller, rebner og sprækker, som fandtes overalt i væggene, ikke just vilde forøge det behagelige ved et sommerophold i denne sønne, og den sønderbrudte skorsten vilde ikke bære skittet for en streng vinter. Saaledes stod hyrdehuset der ensomt og forladt af menestellige beboere; men svalerne, som ikke tog det saa nøie, naar de blot havde tag over hovedet, gjorde sig det rigtig bekvemt derinde.

Men fuglene skulde dog ikke længe faa leve uforskræret i hytten. Til deres store forbauselse flyttede en vakker dag andre tobenede væsener ind i det forladte hus; men disse tobenede skabninger var mennesker og ikke fugle. Stor larm og uro bragte de ikke med sig, disse nyankomne, heller ikke behøvede fuglene at frygte for røg; thi ingen ild blev tændt paa arnen. Nu og da hørtes svag jamren og klynken. Ogsaa nu i den stille aften trængte smertesraab op til de forskrækkede fugle.

Paa et mønstre i en krog laa en kone paa noget over 70 aar. Hun var fattig klædt, og hendes hele udseende vidnede om en svær og smertefuld sygdom. En 15-aarig gut, iført en luvslidt bondebragt, høiede sig over den gamle og gav hende drille af en liden brun mugge.

„Læg mig lidt højere, gutten min“, bad hun, og han efterkom straks opfordringen. Støttet op til guttens arm begyndte nu den lyse i korte, afbrudte sætninger:

„Du ved, jeg snart maa dø, gutten min! Naar jeg er borte, skal du straks gaa til Berlin og spørge efter kjøbmand Møller. Sig ham, at du er søn af hans halvbror, og at han maa tage dia i sin forretning. Vær bra og ærlig, Kristoffer; læg din bedste vilje i alt, hvad du gjør, selv i det mindste. Kan hende, din gjerning i begyndelsen bli-

ver liden og ubetydelig; men selv om du blot faar det hverb at fylle flasker, udret dit arbejde med flid og nøiagtighed. Møller havde heller ikke stort at begynde med, kan du tro. Men fremfor alt vær ærlig, huff paa mit valgsprog, som jeg ogsaa har lært dig! Hvorledes lyder det?“

Gutten reiste sig og foldede andægtig sine hænder: „Gad Gud stedse for øie og i hjerte! Vøgt dig for synden, i hvilken skikkelse den end viser sig, og søg at leve efter Guds hellige bud!“

Ordene kom langsomt og høitidelig, og guttens ansigt udtrykte helligt alvor og ærefrygt.

„Ja, ja“, nikkede den gamle, og et smil oplarte hendes trætte, lidende ansigt. „Ja, ja, barn! Lev efter disse ord, da vil det gaa dig godt, og du vil nok slaa dig igjennem, om end jeg er borte.“ „O, bedstemor“, hulkede gutten, „naar du dør, er jeg alene i verden uden et menneske, som holder af mig.“

Den gamles øine fyldtes med taarer. „Det er vistnok sandt, min stakkars Kristoffer“, sagde den gamle; „men den hjære Gud lever jo, og han vil ikke forlade dig.“

„Ja, det ved jeg nok“, hulkede gutten, men noget menneske har jeg ikke. O min mor, min mor!“

Den syges visne haand strøg hjærtgenende over guttens ansigt. „Ja, mor ligger under jorden, hvor jeg ogsaa snart skal hvile. Men ved du, hvad hendes sidste ord til dig var? Gud vil atter give dig en mor. Jeg tænkte selv at følge dig til Møllers, — men, — nu er jeg for svag. Jeg maa snart dø, og du maa alene drage ud i verden. Det er haardt for dig; men tro kun, at alt, hvad Gud gjør, er godt. Læs engang den deilige salme for mig: Besal du dine veie.“

Kristoffer gjorde, hvad hun bad ham om, og da bedstemoderen rolig var sovnet ind, tog han den brune mugge med sig og gik ud for at hente lidt suppe til den syge. En suuld bondekone havde allerede i flere dage givet ham lidt styrkende mad med hjem til den syge bedstemor. Skolelæreren, som havde fundet den gamle kone liggende halvdød paa landebrien, havde tilladt hende at hvile ud i hyrdehuset. Han kunde vistnok ikke tænke sig, at hun skulde lægge sig til

Zeit bekfendfkrab.

at dø i den usle hytte. Det vilde heller ikke Kristoffer tro; men bedstemoderen forfikrede ham gang paa gang om, at saa vilde ske.

Kristoffer havde levet sammen med sin mor og bedstemor, hvis søsken han havde været. Nu var moderen pludselig død, og bedstemoderen, som ikke længere formaede at arbejde for brødet, beslattede sig derfor til at følge gutten til Berlin. Kristoffer havde vistnok faaet tilbud om at komme til en bonde der paa stedet for at være hyrde; men bedstemoderen syntes ikke om en saadan beskilling, og gutten havde heller ikke lyst dertil. „Han har altfor gode evner til at blive hyrde“, tænkte hun, „han var jo den flinkeste elev paa hele skolen, kunde læse meget godt, skrive pent og regne aldeles udmærket. Han hyrde! Nei tok, et saadant usfelt dagdriveliv skulde ikke Kristoffer leve! Han skulde til Møller, til Berlin, og intet andet sted.“ Møller var bedstemoderens stedson. Han var draget did for mange aar siden; nu var han kjøbmand. Han havde flere gange skrevet til hende og fortalt, at han havde det godt og drev saavidt stor forretning, at han kunde holde baade betjent og gut. Men da ingen kunde besvare hans brede, saa holdt han omstøder op med at skrive, og det var nu længe, siden de havde hørt noget fra ham. Men hvad gjorde vel det? Bedstemoderen vilde bringe ham sin halvbrød, og det var en selvfølge, at Møller med glæde vilde tage imod gutten. Ja, var han først i Berlin og i Møllers hus, saa var hans lykke gjort!

Men hun havde overvurderet sine kræfter. De mange og nye indtryk, som stormede ind paa hende, gjorde hende ganske forvirret, dertil kom ogsaa, at de legemlige kræfter tog af; thi hun maatte for det meste tilbagelægge veien tilføds. Kun en Helden gang var de saa heldig at faa „sidde paa“ med en eller anden forbiireisende. Jernbaner gades der ikke i Kristoffers hjem, og de havde ikke leilighed til, da de kom længere frem, at benytte en saadan kostbar skyds. Desforuden nærede bedstemoderen den dybeste respekt for den „nymodens greia“. Nei, benene havde Vorherre givet dem; de var de sikreste, og saa foretrak hun „apostlernes beste“.

Men, som sagt, hun havde overvurderet

sine kræfter. Alderdomsbaggheden hrede sig pludselig, — hun kunde ikke mere. Afmægtig sank hun sammen midt paa landeveien. Hun kom først til sig selv igjen paa sit møsleie i hyrdehuset, og nu saa hun klarere ind i fremtiden end nogensinde.

„Jeg har aldrig ligget syg før“, sagde hun, „men nu staar jeg aldrig op mere!“

„Å, naar jeg bare kunde faa lov til at ligge paa vor egen kirkegaard“, sukke hun engana, „men det faar nu være, som det er. Kristoffer, naar jeg er begravet, gaa da straks til Berlin til onkel Møller. Bliv nu en bra gut, vær altid ærlig og bed, saa vil Gud atter give dig en mor! Din tante vil holde af dig, som om du var hendes egen søn.“ Rjærlig klappede hun det stakkars forældreløse barn. Å, efter hendes død vilde han staa ganske alene i verden. Og han med dette bløde hjerte, som længtede saa efter et hjem, en far og en mor! Den gamle saa medlidende paa gutten; hun forsøgte at trøste ham, men han vilde ikke lade sig trøste. Ja, ja, — snart vilde alt være forbi; hun blev altid svagere og svagere og forfød, at det lattede mod enden. Hun sagde det ikke mere, men de foldede hænder viste, hvad der bevægede sig i hendes hjerte, som nu slog med matte slag.

„Giv mig lidt at drikke“, bad hun om aftenen. Kristoffer rakte hende et krus vand. Hun drak nogle draaber og mumlede nogle ord. Gutten syntes, hun sagde „sove“; thi straks efter lukkede hun øinene.

„Snat vil jeg ikke sove“, sagde han til sig selv. „Bedstemor ser saa syg ud og vil maasse have mere drikke.“

Å hun snart kunde dø, muligens i denne nat, saaldt ikke gutten ind. For kort tid siden havde han set sin mor dø, men hun havde ikke seet saaledes ud.

Han vaagede længe og tænkte, at bedstemoderen snart vilde blive saavidt bra igjen, at hun kunde forsætte deres afbrudte reise til Berlin. Var de først hos onkelen havde det ingen nød; der vilde hun nok blive pleiet og hjulpet, saa hun kunde komme paa benene igjen.

O, der skulde han lære at arbejde, — sliq lyst som han altid havde havt til skrivning og regning! Han skulde nok tjene brød baade til sig og bedstemoderen; hun skulde bo hos ham, og alt skulde blive saa

godt. Lidt efter lidt listede sønnen sig over ham, og han var snart inde i drømmenes lyse verden.

Kristoffer lagde sit hoved ned paa møsleiet og sov snart fast ind. Ja, han sov meget fast; thi han vaagnede ikke, da døden traadte ind i hushuset og med stille vingeslag svævede hen til leiet, som den gamle laa paa. Han vaagnede ikke, da et trofast hjerte, det eneste i den vide verden, som bankede varmt for ham, hørte op at slaa. Da Kristoffer vaagnede, var bedstemoderen død.

(Fortættets.)

Moderens kys.

Lille Georg havde lyst til at gaa et sted hen, hvor hans mor ikke ønskede, at han skulde gaa. Den lille gut begyndte nu at plage hende og spørge om grunden, hvorfor han ikke maatte gaa, og da moderen ikke vilde give ham et tilfredsstillende svar, blev den lille kamerat vred, trampede i gulvet, gik ud og smækkede døren efter sig.

Istedenfor at han burde have sagt: „Jeg vilde saa gjerne derhen; men da jeg merker, at det ikke er efter dit ønske, maa jeg finde mig i at blive hjemme“, valgte han at blive vred og uartig, som saa mange gutter finder paa.

Georg var kun otte aar gammel, og en eller anden vil maaske sige: „Ja, hvad kan man vel vente sig andet af en oiteaars gut?“

Dog, hør videre! Der var den aften ligesom smaa torne i Georgs hovedpude. Den lille gut kunde ikke falde isøvn. Han vendte og dreiede sig i sengen; men tornene i hovedpuden vedblev at stikke, og disse torne var de haarde ord, han i dagens løb havde udfødt mod moderen.

„Min kjære mor“, sagde han omsider ved sig selv, „som kun fortjener godhed, kjærlighed og sødelighed af mig, kan jeg ikke elske høit nok, og alligevel, hvorledes har jeg opført mig mod hende idag? Jeg vil bede hende om forladelse imorgen tidlig. Men jeg ved jo ikke, hvad der kan hænde mig inden imorgen; jeg vil derfor bede hende om tilgivelse endnu i aften, endnu i dette øieblik!“ Med disse ord stod Georg op og listede sig ind i moderens sovekammer.

„Er det dig, Georg?“ spurgte hun; thi hun var heller ikke faldt isøvn. „Hvad vil du? Er du syg?“

Georg svarte, idet han knælede ved hendes seng: „Kjære mor! jeg kan ikke sove, naar jeg tænker paa de haarde ord, jeg idag sagde til dig, og derfor kommer jeg for at bede dig om forladelse; jeg skal aldrig oftere bære uartig mod dig...!“

Hun trykkede den lille gut til sit bryst og gav ham et hjerteligt tilgivende kys.

Georg er nu en voksen mand, men han figer, at det øieblik, da moderen gav ham dette kys, hører til et af de skjønneste i hans liv.

Gutter skammer sig undertiden ved at give de sølelser luft, som rører sig i deres hjerter. O, naar de kun vidste, hvilke tab de lider ved ikke at udtrykke disse sølelser i ord, vilde de aldrig undlade saadant.

En ulærd munk.

Da munkene i Löwen, Belgien, ved reformationens begyndelse klagede heftig for Margrete, Belgiens dronning, over, at hele kristenheden truedes med undergang ved Luthers skrifter, spurgte dronningen munkene: „Hvad er da denne Luther for en mand?“

De svarte: „Na, det er en ulærd, enfoldig munt!“

„Nu“, svarte den skarpsindige dronning, „saa har det jo ingen nød: skriv kun saa 3 mange lærde imod den ene ulærde, saa vil dog uden tvil verden hellere tro de mange og lærde end den ene og ulærde!“

200,000 Blomsterkort

med paatrykte bibelsprog, baade paa norsk og engelsk, til uddeling i søndagsskoler o. s. v. En mangfoldighed af forskjellige mønstre og forskjellige vers. Sorterede i dusinvis. Pris portofrit: 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50 og 65 cents pr. dusin.

LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Julekort

med norske og engelske indskriptioner til 5, 7, 8, 10, 12, 15, 20 og 25 cents pr. stykke, portofrit.

LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Lidt fra Kina.

(Med billede.)

Kina er rent som et eventyrland for en europæer. I aarhundreder kjendte man yderst lidet til det store rige, som med vold og magt stængte døren for fremmede, ja selv nu er kjendskaben ikke overmaade stor, og hvad man hører og læser om dette fjerne land, er virkelig ofte som eventyr.

Man forbauses allerede ved at høre om den umaadelige befolkning; disse mennesker med sin gulagtige ansigtsfarve, sit sorte haar og sine skjæve øine skal jo være 3—400 millioner i antal eller flere end hele Europas befolkning. Frugtbart er deres land; men naar det skal kunne brødføde saa mange, maa det sikkerlig ikke være uden grund, at befolkningen har faaet ord paa sig baade for arbeidsomhed og nøisomhed; flittig arbejder de, og saa fornødenheder har de.

Men det er ikke alene deres antal, som vækker vor forundring, og deres nøisomhed og flid, som vækker vor beundring. Det er nok andet baade at beundre og at forundre sig over.

Mest af alt maa man beundre deres tidlige kultur. Kompas og krudt, papir og bogtrykkerkunst porcellænsfabrikation og silkeavl var allerede kendt her længe før i Europa, og man beklager blot, hvorledes denne kultur nu i aarhundreder har staaet stille.

Man forundrer sig og smiler af saa mange skikke, som forekommer os saa urimelige. Den velstaaende kineser lader sine negle vokse til en længde, som for os synes afskyelig; de fornemme kvinder har allerede fra femaarsalderen faaet sine fødder indsnorte i utrolig grad, saa de senere i livet vralter som gjæs under gangen. Man rager sit hoved og lader blot en flette eller haarpiss blive igjen paa isen, ja endog øienhaarene barberer man delvis. Sin ris, som er deres almindeligste næringsmiddel, spiser de med to pinder. Og deres bøger! De begynder bagenfra, og trænges der nogen anmerkning, saa sættes disse øverst og ikke nederst paa siden. Vil kineseren skrive et brev, begynder han fra høire til venstre. Skal han bære sørgedragt, klæder han sig i hvidt ikke i sort, og en gæst, som skal bydes hæderspladsen ved

hans side, maa tage plads tilvenstre og ikke tilhøire. Og saaledes paa saa mange andre maader. Skik og smag er i saa mange henseender netop modsat af hos os.

Denne deres besynderlige smag kommer ogsaa frem i deres byggningsmaade. Bort billede idag af det besynderlige kinesiske pagode eller tempel med de mange etager viser et eksempel herpaa.

Opløsning paa gaader i nr. 44.

1. Trompeter. 2; Ekkoet. 3. Storstensfejterne.
4. Søstjernen. 5. Naalestoven.

Geografiske diamantgaader.

				a					
				a	a	a			
				a	d	d	d	d	
				e	e	f	g	i	i
l	l	l	l	l	l	l	l	l	m
				m	n	n	n	n	n
					r	r	s	s	s
					t	t	ø		
							ø		

Bogstaverne ordnes saaledes, at den vandrette og lodrette midtlinje lyder ens, og de andre vandrette linjer giver bekjendte geografiske navne, nemlig: 1. En elv i Asien. 2. En by i Sverige. 3. En ø i Østersøen. 4. En by i Norge. 5. En dansk ø. 6. En jensø ø. 7. En biflod til Donau.

